

Коментарі

Київського національного університету імені Тараса Шевченка
щодо звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи
освітньо-професійної програми 29842 Військова психологія, рівень вищої освіти Бакалавр,
спеціальність 053 – Психологія

Співпраця з експертною групою була змістовною та продуктивною. Ми щиро вдячні експертам за доброзичливе ставлення, влучні зауваження, всебічну зацікавленість ОПП, ґрунтовний аналіз, змістовне обговорення й відзначені сильні сторони ОПП «Військова психологія». Думка експертів для нас є надзвичайно важливою, зауваження та пропозиції висловлені експертами будуть обов'язково враховані нами в подальшому з метою вдосконалення освітнього процесу за ОПП. Користуючись можливістю надаємо коментарі щодо окремих позицій звіту.

<i>Критерій</i>	<i>Звіт ЕГ</i>	<i>Коментар КНУТШ</i>
Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	Опитування випусників щодо вдосконалення ОП відбувається здебільшого усно під час зустрічей або в телефонній розмові	Із зауваженням погоджуємося частково. Опитування курсантів про якість ОП Військова психологія проводиться у відповідності до Положення про опитування здобувачів освіти і науково-педагогічних працівників КНУ. В опитуванні взяли участь випусники ОП Військова психологія, які вступили на навчання на ОП «Психологія військово-професійної діяльності» другого (магістерського) рівня освіти про що є відповідний звіт. Окрім цього, усно опитували випусників попередніх років: на семінарах, конференціях, круглих столах, курсах підвищення кваліфікації. Проте, враховуючи зауваження ЕГ на майбутнє буде створення та впроваджене опитування випусників різних років випуску (щодо задоволеністю фахової підготовки на ОП, які проходять службу у військових частинах).
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	Неузгодженість назв факультативних курсів, семестрів вивчення у НП та робочих (оперативних) планах	Неузгодженість назв факультативних курсів, семестрів вивчення у НП та робочих (оперативних) планах виникла в наслідок впровадження в освітній процес на ОП Військова психологія, у відповідності до Директиви Генерального штабу Збройних Сил України від 21.11.2021 року № Д11 (ДСК) «Про організацію підготовки в Збройних Силах України в 2021/2022 навчальному році», військового стажування за фахом (у т. ч. посилена підготовка випусників) замість військової практики на четвертому курсі. У навчальних планах 2023/2024 року набору буде використовуватися назва «військове стажування за фахом (у т. ч. посилена підготовка випусників)».
		Не можемо повністю погодитись із зауваженням. Окремі аспекти підготовки

Критерій	Звіт ЕГ	Коментар КНУТШ
	<p>Відсутність ОК, зокрема серед вибіркового, спрямованих на підготовку військового психолога до роботи з травмою війни.</p>	<p>майбутніх офіцерів-психологів до роботи з травмою війни відображені в темах обов'язкових навчальних дисциплін, а саме в:</p> <p>ОК.03.«Військова психологія» – Тема 2. Військовослужбовець як об'єкт соціально-психологічного вивчення та впливу. <i>Заняття 10. Особливості роботи офіцера психолога з військовослужбовцями схильними до адиктивної поведінки. Заняття 11. Особливості роботи психолога батальйону з військовослужбовцями із суїцидальними схильними. Заняття 12. Методи психокорекції військовослужбовців із психосоматичними порушеннями. Заняття 13. Методи психокорекції військовослужбовців із симптомами тривоги і паніки. Заняття 14. Методи психокорекції симптомів депресії у військовослужбовців. Заняття 15. Методи психологічної допомоги учасникам бойових дій із почуттям провини й образи;</i></p> <p>ОК.05 «Психологічне забезпечення військово-професійної діяльності підрозділів» – Тема 2. Психологічна підготовка особового складу підрозділу до діяльності в бойових умовах. <i>Заняття 1. Вплив сучасного бою на психіку військовослужбовців. Тема 4. Психологічна допомога військовослужбовцям в постекстремальний період. Заняття 1. Віддалені психічні наслідки участі у бойових діях. Заняття 3. Система психологічної реабілітації військовослужбовців учасників бойових дій. Заняття 7. Алгоритми діяльності офіцера-психолога під час надання психологічної допомоги військовослужбовцям;</i></p> <p>ОК.11 «Психологічна допомога військовослужбовцям та членам їх сімей» – Тема 1. Психологічний супровід учасників бойових дій. <i>Заняття 11. Методи психокорекції фобій у військовослужбовців. Заняття 13. Методи психологічної допомоги військовослужбовцям із почуттям втрати;</i></p> <p>ВК 35 «Психологія травмуючих ситуацій» – <i>Змістовий модуль 1. Методологія та зміст концепції травмуючої (кризової) ситуації. Змістовий модуль 2. Особливості психологічної корекції наслідків негативного впливу травмуючої (кризової) ситуації на психіку військовослужбовця. Змістовий модуль 3. Психологічна допомога військовослужбовцям та членам їхніх сімей, які зазнали впливу травмуючої (кризової) ситуації.</i></p> <p>Окрім цього, курсанти 4 курсу на даний момент на ротаційній основі залучені проведення реінтеграційних та постізоляційних заходів з військовослужбовцями звільнених з полону на базі Медичного центру «Нові Санжари» (телеграма Міністерство оборони України від 04.11.22 № 354/2/3743) чим набувають необхідних</p>

<i>Критерій</i>	<i>Звіт ЕГ</i>	<i>Коментар КНУТШ</i>
		<p>фахових компетентностей.</p> <p>Разом із тим, враховуючи вищезначені зауваження ЕГ, гарант програми розгляне при підготовці нової редакції ОП доцільність виділення окремих дисциплін які поглиблять формування фахових компетентностей майбутніх офіцерів-психологів до роботи з травмою війни.</p>
	<p>Відсутність ЗК, спрямованої на здатність спілкуватися іноземною мовою як усно, так і письмово, хоча в ОП присутні ОК «Іноземна мова» та ОК «Іноземна мова (загальний, загальновійськовий та спеціальний курс)».</p>	<p>Згідно стандартів вищої освіти за спеціальністю 053 «Психологія» формування ЗК10 «Здатність спілкуватися іноземною мовою» передбачена для другого (магістерського) рівня вищої освіти. На першому (бакалаврському) рівні вищої освіти опанування курсу ОК «Іноземна мова» обмовлене необхідністю забезпечення спеціальної компетентності стандарту «СК2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ», а також ВПК-11. Здатність володіти іноземною мовою на рівні СМР-2 (відповідно до СТАНАГ-6001) визначені професійним стандартом офіцера тактичного рівня з військової психології (ВОС 340002), на формування якої спрямовані і ОК «Іноземна мова» та спеціалізована ОК «Іноземна мова (загальний, загальновійськовий та спеціальний курс)».</p>
	<p>Перенасиченість ОП 44 компетентностями і 40 ПРН</p>	<p>Повністю погоджуємося із зауваженням ЕГ щодо перенасиченості ОП 44 компетентностями і 40 ПРН, що викликано розробкою та реалізацією ОП Військова психологія на базі стандарту вищої освіти за спеціальністю 053 «Психологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та професійного стандарту з офіцера тактичного рівня з військової психології (ВОС 340002). В новій редакції 2023 року програмні компетентності та результати навчання будуть укрупнені, що призведе до зменшення їхньої кількості.</p>
<p>Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність :</p>	<p>Відсутність перевірки кваліфікаційних робіт випускників на плагіат у системі Unicheck (2022 р.).</p>	<p>Перевірка кваліфікаційних робіт здобувачів освіти на наявність академічного плагіату здійснювалася науковими керівниками через безкоштовні сервіси, які є в загальному доступі, а з 2021 року – через використання програмного забезпечення Unicheck – сервіс пошуку ознак плагіату (https://unicheck.com/). У зв'язку із розв'язання повномасштабної війни Росії проти України відбувся достроковий випуск здобувачів освіти за ОП, що унеможливило закінчення розробки кваліфікаційних робіт здобувачами освіти – підсумкова атестація була здійснена у вигляді кваліфікаційного іспиту (можливість такої заміни була передбачена відповідними Постановами Кабінету Міністрів України). Відповідно перевірка кваліфікаційних робіт програмою Unicheck у 2022 році на ОП першого рівня вищої освіти ступеня бакалавр за спеціальністю 053 «Психологія» не здійснювалася. У 2023 році така перевірка</p>

<i>Критерій</i>	<i>Звіт ЕГ</i>	<i>Коментар КНУТШ</i>
		<p>передбачена.</p> <p>Інформація про відсутність репозитарію не відповідає дійсності. В КНУТШ розроблено Положення про інституційний репозитарій (електронний архів) Київського національного університету імені Тараса Шевченка eKNUTSHIR http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/about/eknutshir.pdf</p> <p>Згідно наказу ректора № 111-32 від 22.02.2022 «Щодо розміщення документів в інституційному репозитарії (електронному архіві)» в інституті призначено відповідальну за його наповнення особу, яка організувала роботу щодо систематизації матеріалів попередніх періодів на випускових кафедрах для їх розміщення в репозитарії. Кваліфікаційні роботи які містять інформацію з обмеженим доступом (персональні дані, конфіденційна інформація суб'єктів господарювання, не захищена інтелектуальна власність, неопубліковані дані наукових досліджень тощо) розміщуються в закритій частині депозитарію.</p> <p>Традиційно кваліфікаційні роботи курсантів зберігалися у бібліотеці Військового інституту у друкованому та електронному вигляді, а також в хмарному банку даних програми Unichек.</p>
Критерій 9. Прозорість та публічність	Недоліком ОП є її віднесення до інформації з обмеженим доступом, що знижує рівень інформування зацікавлених сторін про ОП, різні аспекти освітнього процесу	<p>Враховуючи слушні зауваження ЕГ частина ОП «Військова психологія», яка відповідає стандарту вищої освіти, який є відкритим та матеріали до ОК «Загальна психологія», «Практикум із загальної психології», «Історія психології», «Соціальна психологія», «Психологія розвитку» та ін., які є відкритими і не відображають специфіку військово-спеціальної підготовки майбутніх фахівців, після закінчення дії воєнного стану на території держави будуть викладені на сайті Військового інституту. Наразі, в умовах воєнного стану, вся інформація щодо особового складу, випускників, змісту підготовки тощо оприлюдненню не підлягає</p>